

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

IMHALLEF

**Onor. Abigail Lofaro LL.D., Dip. Stud. Rel.,
Mag. Jur. (Eur. Law)**

Illum 25 ta' April, 2017

Rikors Guramentat numru : 125/16 AL

A B

vs

C D

Il-Qorti:

Rat ir-rikors guramentat ipprezentat mill-attur, li permezz tieghu ppremetta :

Illi l-kontendenti sseparaw bonarjament permezz ta' kuntratt ta' separazzjoni tad-9 ta' Dicembru 2009 hawn anness u mmarkat Dok MC 1 ;

Illi permezz ta' dan il-kuntratt saret il-likwidazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti u fost ohrajn giet inkluzja l-propjeta' Nru 16, Triq Isuard Xuereb, Zurrieq li fil-fatt qatt ma kienet tiffirma parti mill-assi tal-komunjoni tal-akkwisti ta' bejn il-partijiet izda hija propjeta' parafernali tar-rikorrent A B ;

Illi fil-fatt din il-propjeta baqghet ma gietx assenjata lir-rikorrent A B mid-Dipartiment ta' l-Artijiet peress li ghadha ssejjah lil terzi u ghadha ma gietx mehuda mill-Gvern taht l-iskema appozita u fil-fatt l-uniku titolu huwa dak li jgawdi r-rikorrent fuq l-art li fuqha inbniet id-dar huwa konvenju datat 15 ta' April 1987 (Dok MC 2) li kien gie ffirmit mir-rikorrent mal-Awtorita' tad-Djar qabel iz-zwieg tieghu mal-mara tieghu l-intimata C D liema zwieg kien sehh fl-10 ta' Dicembru 1989 ;

Illi fil-fatt ic-cens gravanti din l-art baqa' ma giex mifdi ;

Illi kwindi jehtieg illi ssir korrezzjoni fl-atti Notarili opportuni tas-separazzjoni tad-9 ta' Dicembru 2009 u cioe' fil-klawsoli 8, 9, 11, 12, 13 u 14 tal-kuntratt precitat ta' separazzjoni ;

Illi l-intimata nterpellata sabiex tersaq ghall-pubblikazzjoni tal-att Notarili opportun ta' korrezzjoni tal-kuntratt ta' separazzjoni precitat baqghet inadempjenti ;

Talab in vista tal-premess li l-konvenuta tghid ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex :

1. Tordna l-korrezzjoni fil-kuntratt ta' separazzjoni tad-9 ta' Dicembru 2009 u senjatament fil-klawsoli 8, 9, 11, 12, 13 u 14 sabiex id-dar 16, Triq Isouard Xuereb, Zurrieq ma tibqax tidher li tiffirma parti mill-assi tal-komunjoni tal-akkwisti, prevja dikjarazzjoni li d-dar in kwistjoni hija propjeta' parafernali tar-rikorrenti;
2. Tordna l-pubblikazzjoni tal-att Notarili korrettorju opportun tal-kuntratt ta' separazzjoni precitat, tinnomina Nutar ghal dan il-fini u kuraturi deputati biex jirraprezentaw lill-assenti fl-eventwali kontumacja u tiffissa data, hin u lok ghall-pubblikazzjoni tal-imsemmi kuntratt korrettorju;

Bl-ispejjez kontra l-intimata li minn issa hija ngunta in subizzjoni;

Rat il-lista tax-xhieda tal-attur;

Rat ir-risposta tal-konvenuta, li permezz taghha eccepjet (fol. 32):

1. Illi fl-ewwel lok kif ser ikun pprovat fil-kors tal-kawza, irrikors promotur huwa null peress li gie prezentat kontra l-attrici meta kienet assenti minn Malta u dan kontra kull procedura stabbilita fil-kaz ta' persuni assenti mill-gurisdizzjoni ta' Malta.
2. Illi minghajr ebda pregudizzju ghas-suespost, huwa inkoncepibbli dak li qieghed jitlob l-attur fil-kawza, u cioe' l-korrezzjoni ta' parti sostanzjali ta' kuntratt ta' separazzjoni. Apparti li mkien ma esplicita kif u come ghandu jkun korrett dan il-kuntratt u bhal donnu halla f'idejn dina l-Onorabbli Qorti, dak li fir-realta' qieghed jitlob l-attur ma hux il-korrezzjoni izda l-annullament ta' partijiet sostanzjali tal-kuntratt. L-esponenti mhux biss qatt ma qablet li ghandu jkun hemm xi korrezzjoni, izda kif ser jigi ppruvat fil-kors tal-kawza, dejjem irribadiet li l-kuntratt jirrifletti perfettament mhux biss l-istat legali li kien jezisti bejn il-partijiet dak iz-zmien tal-kuntratt, izda r-rieda cara u manifesta taghhom.
3. Illi ghandu jinghad ukoll illi minkejja li l-esponent qieghed jittravesti t-talbiet tieghu bhala semplici korrezzjoni, fil-verita' dak li qed jitlob jammonta ghall-annullament u thassir ta' partijiet ta' kuntratt, haga li fiha innifisha hija guridikament inkoncepibbli peress li kuntratt ma jistax ikun annullat f'partijiet biss tieghu, izda fit-totalita' tieghu; stante li huwa guridikament indivizibbli. Is-severabilita' ta' partijiet ta' kuntratt ma hix accettabbli ghaliex il-partijiet kollha jkunu gew kuntratti fid-dawl tal-kundizzjonijiet kollha ta' dak il-kuntratt. Ghalhekk thares kif thares lejn l-azzjoni tal-attur kif postulata, ma tistax treggi la fattwalment u l-anqas guridikament, u kwindi ghandha tkun rigettata bl-ispejjez kontra l-istess attur.
4. Illi di piu', u minghajr pregudizzju ghas-suecceptit, l-istess attur kien jaf bil-fatti li qed jesponi f'din il-kawza anke dakinhar stess tal-kuntratt ta' separazzjoni bejn il-partijiet; u, sakemm ma jippruvax illi l-kunsens tieghu kien vizzjat (haga li ma jistax jaghmel fil-kawza odjerna bil-mod kif postulata), ma jistax jibdel kuntratt b'semplici talba ghal

korrezzjoni, u ma jistax ghalhekk jitlob varjazzjoni tal-kuntratt b'dan il-mod, altrimenti jkun kjarament qiegħed jinkiser il-principju *pacta sunt servanda*, principju li huwa l-fondament li johloq ligi bejn il-partijiet għall-kuntratt.

5. Illi fi kwalunkwe kaz u mingħajr ebda pregudizzju għas-suespost, fuq skorta ta' diversi sentenzi tal-Qrati nostrani, id-drittijiet li l-attur qed jallega li akkwista fuq ismu biss qabel iz-zwieg, gew akkwistati bis-sahha ta' regolamenti magħmula mill-Istat u li kienu jipprovdu li sabiex persuna bħall-attur, tibbenefika mill-istess regolamenti, kien jehtigilha tkun għarus/a, bħal ma fil-fatt kien fil-kaz odjern. Għalhekk, anke kieku stess l-esponenti ma kellhiex isimha mnizzel fl-atti li bihom gew akkwistati d-drittijiet in kwistjoni (li mhux il-kaz, peress li l-interess tagħha gie ben notat – vide **Dok. A1**, **Dok. A2** u **Dok. A3**) dawn id-drittijiet xorta jappartjenu fin-nofs tagħhom lill-esponenti in via ta' sentenzi ta' dawn il-Qrati. Dan fih innifsu jikkontradixxi kull pretensjoni tal-attur li hawn si tratta ta' semplici korrezzjoni. Għalhekk anke f'dan ir-rigward it-talbiet attrici għandhom ikunu michuda bl-ispejjez kontra tiegħu.
6. Illi fi kwalunkwe kaz it-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt u dan ukoll għar-ragunijiet li ser jigu spjegati tul il-kors tal-kawza.

Salvi eccezzjonijiet jew risposti ulterjuri.

Bl-ispejjez kontra l-attur li huwa minn issa ingunt in subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda tal-konvenuta;

Rat id-dokumenti esebiti.

Semgħet ix-xiehda tal-konvenuta C D.

Semgħet it-trattazzjoni tal-abbli difensuri tal-partijiet rigward l-ewwel eċċezzjoni sollevata mill-konvenuta.

Rat illi l-kawża ġiet differita għas-seduta odjerna sabiex tingħata s-sentenza preliminari dwar l-ewwel eċċezzjoni.

Ikkunsidrat:

Bil-preżenti, l-Qorti qiegħda tagħti sentenza preliminari għall-ewwel eċċezzjoni sollevata mill-konvenuta, ossia n-nullita tar-rikors promotur peress li ġie ppreżentat kontra l-konvenuta meta kienet assenti minn Malta u dan kontra kull proċedura stabbilita fil-każ ta' persuni assenti mill-ġurisdizzjoni ta' Malta.

Jirriżulta illi b'effett minn Jannar 2016, il-konvenuta marret tirrisjedi u taħdem ġewwa l-Ingilterra.¹ Hija ġiet notifikata bil-kawża odjerna f'indirizz ġewwa Triq iż-Żonqor, f'Marsaskala. L-atti ġew ikkonsenjati lil ċerta Mary Josephine D fit-12 ta' Settembru 2016.² Il-konvenuta ppreżentat ir-risposta tagħha fit-23 ta' Settembru 2016. L-indirizz fejn ġiet innotifikata hija r-residenza tal-ġenituri tagħha. L-attur ma kienx konsapevoli illi l-konvenuta kienet telqet minn Malta. Lanqas il-marixxall ma ġie nfurmat b'dan, iżda n-notifika ġiet aċċettata b'mod regolari minn ommha. Il-konvenuta tikkonferma illi r-risposta ġuramentata hija tagħha.

Illi huwa ritenut u rassodat fil-ġurisprudenza tagħna illi n-nullita hija odjuża u in linea ta' massima illi t-teorija l-aktar aċċettabbli mill-Qrati, f'każijiet ta' nullita` ta' atti, hi dik li tiffavorixxi l-ammissibilita` u mhux in-nullita` tal-att.³ *"In-nullitajiet għad-defiċjenzi proċedurali għandhom jiġu skoraġġiti u fejn hu possibbli l-atti jiġu salvati."*⁴ Diversi kawżi jiċċitaw l-insenjament tal-Laurent fejn fi Principii di Diritto Civile⁵ ifisser in-nullita` bħala *"é un mezzo estremo cui il legislatore non ricorra che in caso di necessita`"*

¹ Ara x-xieħda tagħha tal-1 ta' Frar 2017, fol. 52

² Riferta fol. 31

³ Ara f'dan is-sens, fost ħafna oħrajn, Frank Coppola vs. General Road Servicing, deċiża fi-7 ta' Diċembru 2005; Joseph Borg noe. vs. Alice Grech et, deċiża mill-Qorti tal-Appell fl-14 ta' Novembru 1994; Victor Henry Debono et. vs. Onor. Dr. Vincent Tabone noe., deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċiveili fl-14 ta' Mejju 1970; Middlesea Insurance p.l.c. vs. Vella Karl, 10 t'Ottubru 2005, per Imħallef Philip Sciberra;

⁴ The Margarine Import Company Limited vs. Kontrollur tad-Dwana, deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-3 t'Ottubru 2003.

⁵ Vol. 1 para. 43

Fil-każ in eżami, l-konvenuta tallega n-nullita tan-notifika tal-atti. Hija ssostni li in vista li hija tinsab tgħix l-Ingilterra kellha ssir il-proċedura li permezz tagħha jitqabdu l-kuraturi għan-nom tagħha, jew aħjar, in vista li l-Ingilterra sal-lum hija formanti parti mill-Unjoni Ewropeja, li n-notifika tagħha kellha ssir ai termini tar-Regolament E.C.1393/2007.

Dwar il-validita` tan-notifika tal-konvenuta, il-Qorti ma tistax ħlief issegwi l-insenjament tal-ġurisprudenza tagħna⁶ illi anke jekk se *mai, dato ma non concesso*, il-konvenuta ġiet nnotifikata b`mod irregolari, ladarba hija pparteċipat fil-kawża billi rrispondiet għaliha, u tinsab ben konsapevoli ta` dak illi qiegħed jġri matul il-proċediment, allura n-notifika tagħha laħqet l-iskop tagħha. Jekk in-notifika kienet irregolari, xorta waħda m`arrekatilha ebda preġudizzju. Fis-sentenza appena ċċitata intqal: *“ma kien hemm l-ebda dubbju li n-notifika tal-atti kienet biss mezz biex tassigura li l-parti ċċitata tkun konsapevoli tal-proċeduri kontra tagħha u titqiegħed f`posizzjoni li tiddefendi ruħha. Jekk mill-atti jkun jirriżulta illi l-persuna notifikanda kienet attwalment irċeviet l-att u kienet ipproċediet biex tikkontestah permezz ta` risposta skond il-liġi, l-att tan-notifika nnifsu isir għall-fini tal-proċess għal kollox irrilevanti. Dan proprju għaliex il-preżentata tar-risposta tkun tekwivali u kellha tiġi interpretata bħala dikjarazzjoni tal-parti li tkun qed tagħti ruħha b`notifika bl-att...”*

Illi għalhekk isegwi, illi fil-każ in eżami, ladarba l-konvenuta ppreżentat ir-risposta tagħha, l-att tan-notifika m`huwiex relevanti u għalhekk ċċertament li mhuwiex tali li jattira n-nullita` tar-rikors promotur.

Deċide

Għar-raġunijiet suesposti, il-Qorti qiegħda **tiċħad** l-ewwel eċċezzjoni preliminari sollevata mill-konvenuta u tordna l-proseguwiment tal-kawża fuq il-mertu.

⁶ Ara Antoinette Vella vs. Kummissarju ta' l-Artijiet et, deċiża mill-Qorti tal-Appell Superjuri fit-13 ta' Lulju 2001 (589/94FDP)

Bl-ispejjeż ta' dan l-istadju riżervati għall-gudizzju finali.